

Zasady przygotowania pracy dyplomowej na kierunku Pielęgniarstwo

3 – letnie studia licencjackie kończą się pisanem pracy dyplomowej zwanej inaczej pracą licencjacką. Ma ona na celu poszerzenie wiedzy w wąskim tematyce zagadnieniu oraz nabycie umiejętności metodologicznych, tj. korzystanie z literatury przedmiotu i dorobku naukowego problematyki podjętej w pracy.

Praca licencjacka na kierunku pielęgniarstwo powinna mieć charakter pracy kazuistycznej - studium przypadku (człowiek zdrowy, chory, rodzina). Promotorem pracy licencjackiej (kazuistycznej) może być nauczyciel akademicki posiadający prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej, i co najmniej tytuł zawodowy magistra.

Niniejsze opracowanie prezentuje krok po kroku przygotowanie się do pisania pracy licencjackiej a następnie jej napisania.

Wymagania edytorskie

- Objętość pracy licencjackiej powinna obejmować nie mniej niż 30 stron i nie więcej niż 40 stron wydruku komputerowego formatu A-4 (210 x 297). Wydruk dwustronny.
- Czcionka: Times New Roman; wielkość - 12 pkt.
- Ilość znaków na stronie - średnio 1 800.
- Odstępy między wierszami w tekście zasadniczym - interlinie 1, 5 wiersza.
- Treść: obustronnie wyjustowana.
- Marginesy: górny, prawy i dolny - 2, 5 cm.
- Margines lewy - na oprawę dodatkowo 1 cm - razem 3, 5 cm.
- Strony ponumerowane (za wyjątkiem strony tytułowej, oświadczeń, podziękowań i wykazu skrótów), w stopce na środku lub dolnym prawym rogu.
- Kolejne rozdziały: początek od nowej strony; podrozdziały wg zasady – jeśli tekst zajmuje 2/3 strony, to nowy podrozdział zawsze zaczyna się od nowej strony.
- Po tytułach rozdziałów, podrozdziałów oraz po tytule pracy nie należy stawiać kropek (z wyjątkiem tytułu składającego się z więcej niż jednego zdania).

- Nie należy zostawiać pojedynczych liter na końcu zdania! (UWAGA! Aby przesunąć jednoliterowe spójniki i przyimki (a, i, u, w itd.) do następnego wiersza należy pomiędzy niego a wyraz po nim następujący wstawić twardą spację (Ctrl + Shift + spacja).
- Nie należy używać formy osobowej – napisałam/em, zrobiłam/em, podałam/em itd. Tylko formę bezosobową – napisano, zrobiono, podano itd.
- W celu przedstawienia uporządkowanych elementów wymienianych jeden pod drugim należy zastosować PUNKTORY umożliwiające rozpoczęcie listy punktowanej.
- Przy umieszczaniu w pracy rycin lub tabel kierujemy się zasadami:
Ryciny - rysunki, zdjęcia, wykresy i schematy należy wyśrodkować, nadać numerację wg kolejności zamieszczenia w pracy; nad **ryciną** umieścić jej **tytuł**, wyrównany do lewej, czcionką 12 pkt.; pod ryciną źródło pochodzenia (słowo *Źródło*: ... napisane kursywą, czcionką, 10pkt.); w tekście pracy należy zawsze umieścić odniesienie do rysunku/ryciny.
Tabele – wyśrodkowane, z numeracją ciągłą wg kolejności w całej pracy; **tytuł tabeli nad** tabelą, wyrównanie do lewej, czcionka 12 pkt.; w tekście pracy należy zawsze umieścić odniesienie do tabeli; **pod tabelą** zawsze umieszczamy źródło pochodzenia (słowo *Źródło* napisane kursywą, czcionką 10 pkt.); w tekście pracy powinno być zawsze odniesienie do tabeli.

Struktura pracy o charakterze kazuistycznym

Strona tytułowa

Oświadczenia

Ewentualne podziękowania, dedykacje

Wykaz skrótów (fakultatywnie)

Spis treści

Streszczenie/Abstract

Wstęp

Rozdział 1. Podstawy teoretyczne

Tytuł pierwszego podrozdziału

Tytuł podpunktu

Tytuł drugiego podrozdziału

itd.

Rozdział 2. Część pielęgnarska (Zadania pielęgniarstwa/położnej w opiece....., Rola pielęgniarki/położnej w opiece..... Itd.)

Rozdział 3. Założenia metodyczne pracy

Cel pracy

Metody, techniki i narzędzia badań

Rozdział 4. Analiza przypadku / Studium przypadku/ Opis przypadku pacjenta z ...

Tytuł pierwszego podrozdziału (dane społeczno-demograficzne)

Tytuł drugiego podrozdziału (przegląd układów)

3.3 Tytuł trzeciego podrozdziału itd.(proces pielęgnowania)

Podsumowanie

Rozdział 5. Wnioski

Rozdział 6. Piśmiennictwo

Rozdział 7. Aneks

- spis tabel

- spis rycin

Wskazówki do pisania pracy licencjackiej

Praca licencjacka składa się z kolejno po sobie następujących części:

- **Strona tytułowa** (wg aktualnego wzoru uczelnianego; tytuł pracy również w j. angielskim).

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA

Kierunek pielęgniarstwo

Imię i Nazwisko

PROBLEMY ZDROWOTNE POPULACJI AKADEMICKIEJ

Praca licencjacka
napisana pod kierunkiem
XXXXXXXXXX

GNIEZNO 2021

W górnej części strony tytułowej podaje się nazwę uczelni, w której pisze się pracę.

Pod nią umieszcza się imię i nazwisko studenta piszącego pracę.

Na środku karty tytułowej znajduje się tytuł pracy napisany wersalikami i pogrubiony oraz większą czcionką od innych informacji zawartych na stronie tytułowej, pod nim tytuł po angielsku.

Wszystkie elementy należy wyśrodkować.

Poniżej podaje się dane o promotorze.

Na dole karty tytułowej w odległości ok. 2,5 cm od dołu kartki podaje się miejscowość i rok, także wyśrodkowane.

W całym tekście pracy wyodrębnia się akapity, które są zespołem kilkunastu zdań zawierających jedną myśl, pewną całość treściową.

Oświadczenia – zgodnie z wymogami uczelni.

Ewentualne **podziękowania** – promotorowi, osobom bliskim (rodzice, mąż/żona, dzieci.....).

Spis treści

Zajmuje następną stronę pracy. Strony tej nie numeruje się, ale w kolejności numerowania stron trzeba ją uwzględnić. Spis treści zawiera nazwy rozdziałów i podrozdziałów odzwierciedlający strukturę pracy. Podaje się tytuły rozdziałów i podrozdziałów oraz numer strony, na której znajdują się w pracy.

Rozdziały oznacza się cyframi arabskimi, podrozdziały numeruje się hierarchicznie, np. 1.1., itp. Ten sposób numeracji stosuje się najczęściej w różnych opracowaniach naukowych.

Spis treści pisze się po oznaczeniu kolejności stron.

Streszczenie

Inaczej abstract, synopsis. Stanowi zwięzłe ujęcie zawartości pracy, celów treści i wyników. Winno zawierać ok. 250 słów. Czytający streszczenie powinien być zorientowany w zawartości pracy. Streszczenie to swojego rodzaju rozszerzenie tytułu pracy. Streszczenie ma, więc charakter strukturalny, czyli zachowany jest podział na części, jak tekst główny pracy.

Streszczenie w języku angielskim - umieszczamy na osobnej stronie, wierne tłumaczenie streszczenia polskiego. Na górze strony umieszczamy nazwisko i imię autora pracy, poniżej tytuł pracy a następnie wyraz streszczenie/abstrakt.

Streszczenie składa się z następujących części:

- 2-3 zdania wprowadzenia w tematykę pracy,
- 2-3 zdania celu pracy opisowo (nie w punktach),
- 3-4 zdania opisu przypadku,
- 2-3 zdania wniosków opisowo (nie w punktach),
- słowa kluczowe – umieszczamy pod streszczeniem.

Wykaz skrótów używanych w pracy - fakultatywnie

Wstęp

Nie jest rozdziałem, więc nie nadajemy mu żadnej numeracji. Geneza zagadnienia. Poprzedza merytoryczną część pracy. Krótkie wprowadzenie i uzasadnienie wyboru tematu (możliwość wykorzystania w praktyce, aktualność, przydatność jako materiał do studiowania, itd.),

Wstęp do pracy powinien zawierać objaśnienia dotyczące tematu pracy, np. *wiek rozwojowy obejmuje dwie dekady życia człowieka. Intensywny rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny, który dokonuje się w tym okresie, rodzi szereg problemów zdrowotnych, społecznych itd.* We wstępie należy także ujawnić motywy podjęcia tematu; jakie to ma znaczenie dla teorii i praktyki.

Wstęp, liczący ok. 1 –2 strony zapowiada zamiary autora wobec tematu – co chce pokazać, co chce udowodnić, co chce ocenić.

Wstęp przygotowuje czytającego do tematu.

Rozdziały teoretyczne (przegląd literatury)

Jest to praca twórcza piszącego. Obowiązują pewne zasady:

- Należy zachować równowagę treściową (ilościową) pomiędzy rozdziałami;
- Zachować ciąg wątków, co w efekcie da jedność tematu;
- Każdy rozdział powinien implikować następny;
- Pomiędzy rozdziałami robić połączenia w postaci krótkich, kilkuzdaniowych podsumowań;
- Starać się o naturalne, logiczne wynikanie i łączenie problemów omawianych wątków;
- Każdy duży rozdział pracy należy rozpoczynać od nowej strony. Podrozdziały piszemy jeden po drugim. Nie stosujemy reguły „nowej strony”.
- Musi zawierać jeden rozdział związany z opieką pielęgniarską, zadaniami pielęgniarki, problemami pielęgniarskimi odnoszący się do tematu pracy i opisywanej jednostki chorobowej.

Rozdziały teoretyczne muszą być opracowane na podstawie przeglądu literatury. Podstawy teoretyczne nie powinny przekraczać 1/3 objętości pracy.

Przykład

Rozdział 1. Podstawy teoretyczne ...

Tytuł pierwszego podrozdziału **Rozdział**

2. *Część pielęgniarska*

Tytuł drugiego podrozdziału

itd.

Założenia metodyczne pracy

Cel pracy musi wynikać z tematu pracy dyplomowej. Celem pracy kazuistycznej jest opisanie sytuacji, w której znajduje się pacjent i poddanie jej analizie z pielęgniarskiego

punktu widzenia. Konieczny jest zwrot „*Celem pracy jest ...*”. Należy zaprezentować zastosowane metody badawcze.

Przykład

Rozdział 3. Założenia metodyczne pracy

Cel pracy

Metody, techniki i narzędzia badań (wykorzystane w pracy)

Rozdział 4. Opis przypadku/przypadek kazuistyczny lub analiza przypadku lub studium przypadku

Jest to najważniejsza część pracy. Autor pisze go posługując się analizą dostępnej dokumentacji medycznej – lekarska oraz pielęgniarska (proces pielęgnowania, wywiad i badanie fizykalne, wywiad z rodziną lub opiekunem, wyniki badań laboratoryjnych, wyniki badań dodatkowych – USG, obrazowych, obserwacja i doświadczenia własne itd.)

Opis przypadku powinien zawierać takie elementy jak:

1. Dane społeczno-demograficzne.
2. Przeszłość ginekologiczno-położnicza w przypadku kobiet.
3. Przebyte choroby i operacje w życiu.
4. Przyjmowane leki (stałe i czasowe).
5. Obecna sytuacja zdrowotna.
6. Najistotniejsze wyniki badań.
7. Proces pielęgnowania – zależnie od sugestii promotora - w formie tabeli lub problemów opisanych jeden po drugim. Najważniejsze problemy obecne i prognostyczne.
8. Zalecenia pielęgniarskie na przyszłość (przy wypisie do domu)

Chronologiczny opis przebiegu najistotniejszych chorób i operacji w okresie dzieciństwa, młodości poprzez wiek dorosły do sytuacji obecnej.

Przykład

Rozdział 3. Analiza przypadku pacjenta z nadciśnieniem tętniczym

Tytuł pierwszego podrozdziału np. Opis przypadku ...

Tytuł drugiego podrozdziału np. Proces pielęgnowania / Plan opieki pielęgniarskiej

...

X.3 Tytuł trzeciego podrozdziału itd.

Podsumowanie

Nie jest rozdziałem, więc nie nadajemy mu żadnej numeracji. Swoją zawartością przypomina dyskusję. Porównujemy doniesienia z literatury ze stanem pacjenta. Zawiera pod-

sumowanie całej pracy, na które składa się synteza wniosków zawartych w podsumowaniach każdego rozdziału. Elementy podsumowania/zakończenia to:

1. Podsumowanie stanu badanego problemu, jaki jest na zakończenie badanego okresu.
2. Wskazówki, co należałoby zrobić, aby ten stan poprawić napisane w nawiązaniu do poszczególnych rozdziałów.
3. Rekomendowane kierunki dalszych prac/działań nad podjętymi w pracy problemami.
4. Całość obejmuje - ok. 1- 2 strony.

Wnioski

Powinny być przedstawione w punktach – precyzyjnie i zwięźle. Formułowanie wniosków należy poprzedzić zdaniem, np. *analiza zebranego w toku pracy materiału pozwala na sformułowanie następujących wniosków/spostrzeżeń, przegląd literatury przedmiotu, analiza problemów zaprezentowanego przypadku kazuistycznego pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków:*

1. *Istnieje potrzeba ukazania rodzicom dziecka*
2. *Wskazane jest....*
3. ...

Piśmiennictwo (bibliografia)

Każda praca dyplomowa zawiera piśmiennictwo, które umieszcza się na końcu pracy. Należy uwzględniać tylko prace, z których korzystano. Wykorzystujemy tylko najnowsze pozycje – nie starsze niż 10 lat. Ilość pozycji wykazanych w spisie bibliograficznym pracy nie może być mniejsza niż 15 – 20. Strony internetowe wykorzystane do pisania pracy w spisie bibliografii nie mogą przekroczyć – 3-4 pozycji.

Piśmiennictwo to ogół prac pisemnych z zakresu danej nauki, specjalności dotyczących jednego zagadnienia, tematu. Poszukiwanie literatury zaczyna się od celowego przeglądania i stopniowego poznawania zawartości literatury przedmiotu, dokumentacji, katalogów książek, czasopism, materiałów pokonferencyjnych.

Zebraną literaturę wykorzystuje się do zaadoptowania treści dzieła obcego do własnych celów, do twórczego jej przekształcenia, do potraktowania myśli innego autora jako źródła i podstawy własnych koncepcji. Tworzenie nowych, własnych układów rozwiązań na podstawie bezpośrednich skojarzeń, wzorów, idei i koncepcji zaczerpniętych z cudzych prac nazywa się kompilacją. Inaczej kompilacja to proces przetwórczo- adaptacyjny.

Należy korzystać tylko z literatury fachowej, monografii i czasopism recenzowanych. Pozycje podręcznikowe powinny stanowić niewielki procent cytowanego piśmiennictwa. Nie należy powoływać się na poradniki oraz prasę popularnonaukową.

Piśmiennictwo to uporządkowany spis (wykaz, zestawienie) książek, artykułów, czasopism i innych dokumentów cytowanych, wykorzystywanych przez autora. Wykaz biograficzny powinien być szeregowany numerycznie, tj. wg kolejności cytowania (sposób Vancouver) opisywanych dokumentów w tekście pracy. Pozycje można również szeregować alfabetycznie, tj. wg nazwiska autora (ów). Dane biograficzne książki należy przejmować z jej głównej karty tytułowej, w dalszej kolejności z karty przedtytułowej, metryki książki i okładki. Interpunkcję oddzielającą poszczególne elementy opisowe należy ograniczać do stosowania kropek, przecinków i dwukropków.

Zaleca się stosowanie opisu bibliograficznego wg standardu Vancouver:

- Każda pozycja bibliograficzna, z której korzysta się w pracy licencjackiej powinna otrzymać kolejny numer w tym miejscu tekstu, w którym autor po raz pierwszy się na nią powołuje.
- Odnośniki literaturowe - umieszczamy w nawiasie kwadratowym po każdym dużym akapicie np. *jeśli korzystano z jednej pozycji [3], lub w przypadku korzystania z kilku pozycji [2, 11, 23].*
- Stosuje się cyfry arabskie w nawiasach kwadratowych przed kropką kończącą zdanie- za nawiasem kwadratowym.
- Wykorzystane pozycje, na końcu pracy, należy podać w kolejności cytowania.

Przykład

Treścią roli zawodowej pielęgniarki są zadania i czynności przy wykonywaniu, których obowiązują normy zawodowe określone, jako ogólne zasady postępowania, oczekiwane wzory zachowań i postaw [1].

Piśmiennictwo

1. Ciechaniewicz W.: *Funkcje zawodowe pielęgniarek. Pielęgniarstwo 2000*, 1997, 2 (31): 6-7.
2. Barczykowska E., Gierszewska M.: *Specyfika pracy pielęgniarki na oddziale pediatrii. [w:] Pielęgniarstwo w pediatrii. Barczykowska E., Ślusarz R., Szewczyk M. (red.). Wydawnictwo Medyczne Borgis, Warszawa 2006, 7-14.*

Zapis dla artykułu z czasopisma

Ciechaniewicz W.: *Funkcje zawodowe pielęgniarek. Pielęgniarstwo 2000*, 1997, 2 (31): 4-7.

Kalisz B., Fąfara I., Pindelska A. Nakłucie lędźwiowe u dzieci. *Magazyn Pielęgniarki i Położnej*, 2003, 12: 18-19.

Zapis dla pozycji książkowej

Cavanaugh Morrow B.: *Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006.

Zapis dla rozdziału z książki

Barczykowska E., Gierszewska M.: Specyfika pracy pielęgniarki na oddziale pediatrii. [w:] *Pielęgniarstwo w pediatrii*. Barczykowska E., Ślusarz R., Szewczyk M. (red.). Wydawnictwo Medyczne Borgis, Warszawa 2006, 5-12.

Zapis do cytatów umieszczanych w treści pracy

Międzynarodowe Stowarzyszenie Badania Bólu (IASP – International Association for the Study of Pain) zaleca posługiwanie się następującą definicją bólu: „ból jest to nieprzyjemne, zmysłowe i emocjonalne przeżycie towarzyszące istniejącemu lub zagrażającemu uszkodzeniu tkanki bądź odnoszone do takiego uszkodzenia” [10].

Nowak i wsp. [12] wskazują na szczególne znaczenie ochrony dziecka przed lękiem i bólem, które powinno być rutynowym działaniem personelu medycznego.

Zapis dla stron internetowych

Przykład

Autor artykułu, tytuł artykułu, właściciel strony. Umieszczamy również daty: data powstania artykułu, data aktualizacji i data dostępu w nawiasie kwadratowym. W nawiasie ostrym skopiować cały adres z przeglądarki. www..... [data wejścia: DD.MM.Rok]

Zapis dla przypisów

Przypisy umieszczamy w stopce na tej stronie, gdzie cytujemy danego autora pracy. Numer przypisu umieszczamy w tekście nadając mu kolejną numerację.

Przypisom należy nadać kolejne numery w obrębie poszczególnych rozdziałów. W pozycjach cytowanych pierwszy raz stosuje się pełny zapis bibliograficzny. Jeżeli w kolejnym przypisie następuje odwołanie się do pozycji bezpośrednio ją poprzedzającej stosuje się skrót: Ibid,

s.16.(numeru strony nie podaje się jeżeli jest on taki sam jak w poprzednim przypisie).

Jeżeli przytacza się kilkakrotnie tę samą pozycję. podaje się tylko inicjał imienia, nazwisko autora i skrót. op. cit., np.

S. Borkowska: Op. cit., s. 12.

Jeżeli cytuje się dwie lub więcej pozycji tego samego autora, należy podać inicjał imienia,

nazwisko, początek tytułu i po trzech kropkach skrót op. cit., np.

M. Kabaj: Strategie i programy..., op. cit., s. 27.

Aneks (załączniki)

Do pracy można (należy) dołączyć różne materiały: wykaz tabel, wykaz rycin, kwestionariusz ankiety, testy, instrukcje, dane źródłowe itp. Każdy załącznik musi mieć tytuł lub/i posiadać notkę skąd pochodzi. Aneksy zawierają, zatem materiały, do których autor odwołuje się w pracy, a które ze względu na jej obszerność zakłóciłyby przejrzystość wyводу.

KONKLUZJA

Materiały do pracy dyplomowej należy szukać w bardzo różnych miejscach, w źródłach uczelnianych i pozauczelnianych. Obecnie wszystkie biblioteki dysponują komputerowymi bazami danych bibliograficznych, a także mają wykaz zbiorów innych bibliotek.

Przed rozpoczęciem pisania pracy należy zapoznać się z dostępną literaturą przedmiotu. Warto również przejrzeć kilka prac dyplomowych tematycznie zbliżonych do własnej pracy, w celu zorientowania się jak powinna wyglądać gotowa praca.

Warunkiem przekazania pracy do recenzji jest pozytywna ocena pracy pod kątem wypełnienia wymagań formalnych stawianych pracom licencjackim w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gnieźnie. Celem uniknięcia plagiatu, fragmenty pracy mogą być porównane z innymi pracami dyplomowymi i innymi publikacjami przy pomocy weryfikującego programu komputerowego. Pracę piszemy w formie bezosobowej.

Objętość pracy (wstęp, rozdziały, opis przypadku oraz podsumowanie i streszczenia nie może być mniejsza niż 30 stron nie uwzględniając wykazu literatury, ilustracji, załączników itp. Praca nie może zawierać mniej niż 3 i nie więcej niż 8 rozdziałów. Niezbędnym wymogiem formalnym jest zachowanie prawidłowej objętościowej struktury pracy: waga i skala problemów podejmowanych w poszczególnych rozdziałach powinna być taka, aby objętość poszczególnych rozdziałów była proporcjonalna do całej objętości pracy.